

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enhed/initialer: DYREVELEN/NANMAR

Sagsnr.: 26618

Dok.nr.: 715042

Dato: 26. august 2014

Talen til Fødevareminister Dan Jørgensen i Folke- tingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 27. august 2014, kl. 14.00.

(Det talte ord gælder)

Samrådsspørgsmål AM

”I forlængelse af besvarelsen af samrådsspørgsmål FLF alm. del – AH bedes ministrene redegøre for udbredelsen af MRSA-bakterier blandt dyr og blandt mennesker og udviklingen heraf, smitteveje og kortlægningen heraf såvel nationalt som over grænserne, samt hvorledes ministrene tænker, man i landbruget og i sundhedsvæsenet skal arbejde for at reducere smitte og sikre videnoptimering og videndeling i forhold til MRSA-bakterier.”

Svar:

Indledning

- Sundhedsministeren og jeg vil gerne bruge denne anledning til at følge op på samrådet, vi havde den 4. juni, og fortælle Udvalget om, hvor langt vi er nået med implementeringen af tiltag, der skal bremse udbredelsen af svine-MRSA-bakterier.

- Jeg skal bestræbe mig på at fatte mig i korthed, så vi kan vende os mod de spørgsmål, der ikke blev lejlighed til at stille under det sidste samråd, og som ikke er stillet i forbindelse med de efterfølgende skriftlige spørgsmål fra Udvalget.
- Men jeg kan alligevel ikke lade være med at gentage, at vi tager antibiotikaresistens meget alvorligt i Danmark.
- Derfor har vi også igennem længere tid haft et tæt samarbejde - sundheds- og veterinærmyndigheder imellem - i forhold til at tage hånd om de problemstillinger antibiotikaresistens rejser.
- Vi vil formalisere samarbejdet yderligere, og vi har i den anledning besluttet at udarbejde en ny antibiotikastrategi for dyr og mennesker, som vil blive lanceret senere dette efterår.

Udbredelse og udvikling af svine-MRSA-bakterier blandt dyr

- I forhold til samrådsspørgsmålet og udbredelse af svine-MRSA blandt dyr, kan jeg oplyse, at vi i Danmark ikke har fundet svine-MRSA i hverken fjerkræ- eller kvægbesætninger.
- Der er ikke foretaget en systematisk kortlægning af minkbesætninger, men der er fundet svine-MRSA i

minkfoder, og minkbranchen er aktuelt selv i færd med en screening af besætningerne.

- Svinebesætninger er senest blev undersøgt i 2011. Her fandt Fødevarestyrelsen, at 16 procent af de undersøgte svinebesætninger var positive for svine-MRSA. Undersøgelserne blev foretaget på basis af knap 200 svinebesætninger i 2010 og 2011.
- Som I ved, undersøger Fødevarestyrelsen i år godt 200 svinebesætninger for svine-MRSA. Resultaterne af denne undersøgelse foreligger senere på året, og herefter har vi et billede af, hvordan forekomsten af MRSA i svinebesætninger har udviklet sig siden 2011.
- Men jeg kan lige så godt sige her og nu, at Fødevarestyrelsen har en formodning om, at forekomsten er steget markant. Det må forventes, at op til 50 % eller flere af besætningerne vil teste positivt for MRSA.
- På den baggrund og i lyset af den stigende forekomst af humane tilfælde i 1. halvår 2014 har sundhedsministeren og jeg bedt vores veterinær- og lægefaglige eksperter om at foretage en fornyet risikovurdering, der skal danne grundlag for en vurdering af, om vi fortsat har den rigtige strategi på området.
- Vi er med andre ord ikke passive. Vi undersøger alle muligheder for at gøre mere.

Smitteveje og kortlægning af svine-MRSA nationalt og over grænserne

- I Danmark er vi på forkant med viden om, hvor udbredt svine-MRSA er sammenlignet med andre lande, der producerer svin.
- Svine-MRSA indgår ikke i EU's obligatoriske resistensovervågning, og derfor ved vi kun, hvad medlemsstaterne oplyser af egen drift, og det er yderst begrænset.
- Vi ved, at forekomsten af svine-MRSA er høj i både svin, kvæg og fjerkræ i Nederlandene. Og vi ved fra Norge, at der er fundet 24 positive besætninger ud af ca. 1000 besætninger.
- I Sverige har man undersøgt ganske få besætninger siden 2007 og har fundet én positiv besætning. Men vi hører fra Sverige, at de har planlagt en screening af besætninger i løbet af efteråret 2014.
- Når det kommer til smitteveje, er der fortsat behov for mere viden og solide videnskabelige undersøgelser, der kan give os indikationer af, hvilke forhold der kan have betydning for spredning af svine-MRSA.

Nye forskningsinitiativer

- For at komme videre og få et godt grundlag i forhold til at håndtere svine-MRSA, har jeg sat forskningsprojekter i gang, som kan belyse smitteveje og spredningsmønstre af svine-MRSA i Danmark.

- Forskningen skal sikre os et solidt grundlag for at igangsætte fagligt veldokumenterede initiativer i kampen mod svine-MRSA.
- Mere konkret er der behov for viden omkring forskellige smitteveje som f.eks. flytninger af svin, svineproduktionstyper, kontakten med mennesker, betydning af miljø som støv og gylle, afstanden til andre besætninger og betydningen af andre dyr som f.eks. gnavere og fugle.
- Der er også behov for interventionsstudier som klarlægger muligheder for kontrol og reduktion af svine-MRSA i besætninger.

Hvordan skal man i landbruget arbejde for at reducere smitte og sikre videnoptimering og videndeling i forhold til MRSA-bakterier

- Regeringen sætter bekæmpelse af antibiotikaresistens højt på dagsordenen, og vi arbejder hele tiden med at begrænse forbruget af antibiotika i svinebesætninger.
- Herudover sætter vi ind i forhold til at holde smitte med svine-MRSA inde i stalden og dermed undgå spredning til det omgivende samfund.
- Som jeg præsenterede for jer på det forudgående samråd, har jeg lanceret en fempunktsplan med det formål at bekæmpe smitte og reducere antibiotikafor-

bruget i besætningerne, og lad mig give jer en status på, hvor langt vi er kommet med implementering af planens indsatser:

- I forhold til smittebekæmpelse:
 1. Den første indsats om hygiejnetiltag er i gang. Ude i staldene er der nu indført krav om tøjskifte og håndvask, når man forlader stalden. Herudover er der – i samarbejde med erhvervet - sat et projekt i gang, der skal se på effekten af hygiejnetiltagene i forhold til at begrænse smitten af svine-MRSA fra staldene.
 2. Reglerne, der gennemfører indsatsen om en smittebeskyttelsesplan som en del af sundhedsrådgivningen for alle landmænd, forventes at træde i kraft 1. september.
 3. Som den tredje indsats er der pr. 1. juli blevet etableret den lovede rådgivningstjeneste med forbedret rådgivning om svine-MRSA til landmænd og ansatte i MRSA-besætninger, så de ved, hvordan de undgår at blive smittet og undgår at give smitten videre.
- I forhold til reduktion af antibiotikaforbruget:
 4. Reglerne, der skal sikre et lavt og korrekt forbrug af antibiotika, så man ikke længere medicinerer hele flokke som ren rutine, trådte i kraft den 1. juni.

5. Det femte punkt, som er et initiativ om, at sundhedsministeren og jeg vil undersøge, om afgiftsstrukturen på antibiotika er skruet hensigtsmæssigt sammen, vil blive gennemført, når vi har tilstrækkelig data til at analysere om afgifterne har den ønskede effekt.
- Det er i meget korte træk den plan, vi arbejder efter indenfor mit ressortområde i forhold til at reducere udbredelsen af svine-MRSA.